

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 10C/233/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114201169
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2015:2114201169.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Ľuboslavou Vankovou v právnej veci navrhovateľa: BECK FINANC, s.r.o., IČO 35 830 522, so sídlom Rožňavská 1, Bratislava, zastúpený splnomocnencom: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA DVORECKÝ & BOHUNICKÝ s.r.o., IČO 35 967 421, so sídlom Lermontovova 18, Bratislava, proti odporkyňi: V. B., rodená K., narodená X.X.XXXX, trvale bytom K. námestie XXX/X, K., zastúpená opatrovníčkou pre konanie: T. B., zamestnankyňa tunajšieho súdu, o zaplatenie 238,80 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd ruší platobný rozkaz tunajšieho súdu č. k. 19Ro/11/2014-10 zo dňa 23.5.2014.

Návrh sa zamietá.

Odporkyňi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 6.12.2013 doručeným súdu dňa 17.1.2014 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil odporkyňi povinnosť zaplatiť mu sumu 199 eur, zmluvnú pokutu v sume 39,80 eura a úrok z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 199 eur od 11.12.2009 do zaplatenia a náhradu trov konania.

Súd návrhu v celom rozsahu vyhovel vydaním platobného rozkazu č. k. 19Ro/11/2014-10 zo dňa 23.5.2014, ktorý platobný rozkaz nebolo možné odporkyňi doručiť do vlastných rúk.

Podľa ustanovenia § 173 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku platobný rozkaz treba doručiť odporcovi do vlastných rúk, náhradné doručenie je vylúčené. Ak platobný rozkaz nemožno doručiť čo i len jednému z odporcov, súd ho uznesením zruší v plnom rozsahu. To neplatí, ak sa platobný rozkaz týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná sám za seba. Súd zruší platobný rozkaz spravidla až spolu s ďalším úkonom vo veci samej, prípadne spolu s úkonom, ktorým sa konanie končí.

Platobný rozkaz č. k. 19Ro/11/2014-10 zo dňa 23.5.2014 sa nepodarilo doručiť odporkyňi do vlastných rúk, preto súd rozhodol o zrušení platobného rozkazu v plnom rozsahu.

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 10C/233/2014-28 zo dňa 22.10.2014 bola odporkyňa ustanovená podľa § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku opatrovníčka, nakoľko sa súdu nepodarilo zistiť súčasný pobyt odporkyne.

Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (jedná sa o drobný spor), pričom vykonal dokazovanie oboznámením sa s Návrhom zo dňa 6.12.2013, s Kúpnu zmluvou číslo 29021139 zo dňa 10.12.2009, s Doplnením návrhu zo dňa 11.11.2014. Rozsudok bol verejne vyhlásený bez nariadenia pojednávania v zmysle § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu v zákonnej lehote, účastníci konania, resp. zástupcovia, na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

Navrhovateľ v návrhu a doplnení návrhu uviedol, že navrhovateľ a odporkyňa uzatvorili dňa 10.12.2009 Kúpnu zmluvu číslo 29021139. Odporkyňa obdržala prostredníctvom tejto kúpnej zmluvy tovar špecifikovaný ako Lux v počte 2 ks a Taška v počte 1 ks. Za objednaný a riadne obdržaný tovar mala odporkyňa uhradiť navrhovateľovi sumu 199 eur. Splatnosť kúpnej ceny nebola v kúpnej zmluve bližšie špecifikovaná. Odporkyňa neuhradila navrhovateľovi čiastku vo výške 238,80 eura a od kúpnej zmluvy neodstúpila. Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade, ak kupujúci nezaplatí kúpnu cenu alebo jej časť, tak predávajúcemu vznikne nárok na zmluvnú pokutu vo výške 20 % z celkovej ceny tovaru vrátane DPH, t. j. na zmluvnú pokutu vo výške 39,80 eura.

Predmetom konania je nárok na zaplatenie sumy 238,80 eura s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 199 eur od 11.12.2009 do zaplatenia.

Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 108/2000 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri podomovom predaji a zásielkovom predaji v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy podomový predaj tovaru alebo poskytovanie služieb, zásielkový predaj tovaru alebo poskytovanie služieb sa uskutočňujú na základe zmluvy, ktorá sa uzaviera medzi predávajúcim, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby, alebo osobou konajúcou v mene alebo v záujme predávajúceho (ďalej len "predávajúci") a spotrebiteľom na tovar alebo služby, ktoré z predaja tovaru alebo z poskytovania služieb nie sú týmto zákonom vylúčené alebo zakázané.

Podľa ustanovenia § 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti.

Podľa ustanovenia § 2 písm. b) bod 1. zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi ponúka alebo predáva výrobky, alebo poskytuje služby, alebo jeho splnomocnenec.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 588 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

Podľa ustanovenia § 591 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy z kúpnej zmluvy, ak nie je dohodnuté inak ani ak to nie je obvyklé, sú účastníci povinní plniť bez zbytočného odkladu. Predávajúci je oprávnený odovzdať predmet kúpy odoprieť, ak kupujúci nezaplatí cenu včas. Ak sa odosiela predmet kúpy na miesto plnenia alebo určenia, nie je kupujúci povinný zaplatiť cenu, dokiaľ nemá možnosť si predmet kúpy prezrieť.

Podľa ustanovenia § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa ustanovenia § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších právnych predpisov orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa ustanovenia § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Vychádzajúc zo skutkových zistení mal súd preukázať, že medzi navrhovateľom a odporkyňou došlo k vzniku záväzkového zmluvného vzťahu z Kúpnej zmluvy číslo 29021139 zo dňa 10.12.2009, na základe ktorej kúpnej zmluvy sa navrhovateľ zaviazal odporkyni dodať objednaný tovar - Lux v počte 2 kusy a

Tašku v počte 1 ks a odporkyňa sa zaviazala zaplatiť kúpnu cenu za dodaný tovar v sume 199 eur. Tovar bol odporkyňi dodaný pri podpise zmluvy dňa 10.11.2009. Splatnosť kúpnej ceny nebola medzi účastníkmi dohodnutá. Ďalej sa odporkyňa zaviazala zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 20 % ceny tovaru s DPH v prípade porušenia zmluvných povinností podľa kúpnej zmluvy s dohodnutou splatnosťou v deň po porušení zmluvných povinností.

Posudzovaný právny vzťah medzi účastníkmi založený kúpnu zmluvou je od svojho vzniku právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho podľa právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru, a to podľa príslušných ustanovení zákona č. 108/2000 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri podomovom predaji a zásielkovom predaji, zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a Občianskeho zákonníka, keďže navrhovateľ pri uzatváraní kúpnej zmluvy vystupoval ako predávajúci ponúkajúci a predávajúci výrobky a odporkyňa vystupovala ako kupujúca nakupujúca výrobky pre osobnú potrebu.

Navrhovateľ si v konaní uplatnil nárok vyplývajúci z kúpnej zmluvy v sume 238,80 eura s príslušenstvom, a to nárok na zaplatenie kúpnej ceny za dodaný tovar v sume 199 eur a nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 39,80 eura z dôvodu, že odporkyňa nezaplatila dohodnutú kúpnu cenu. Ďalej navrhovateľ žiadal zaplatenie úroku z omeškania v výške 9,00 % ročne zo sumy 199 eur od 11.12.2009 do zaplatenia. V zmysle ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov je povinnosťou súdu z úradnej povinnosti prihliadať k premlčaniu. K tomuto zákonnému ustanoveniu neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia a keďže zákon č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým bol novelizovaný zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, nadobudol účinnosť 1. mája 2014, je možné použiť ustanovenie § 5b aj na doterajšie právne vzťahy vzniknuté a posudzované pred jeho prijatím. Preto sa súd najskôr zaoberal možným premlčaním uplatneného nároku bez toho, aby skúmal samotnú existenciu subjektívneho práva navrhovateľa.

Premlčanie definujeme ako uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo vykonalo, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Premlčané právo nemožno oprávnenému priznať, i keď premlčaním právo samo osebe nezaniká, iba sa oslabuje, a to práve tým, že sa privodzuje zánik vynútiteľnosti tohto subjektívneho práva. V dôsledku premlčania zaniká nárok, t. j. vynútiteľnosť prostredníctvom súdu, ale subjektívne právo trvá naďalej, avšak jeho uplatniteľnosť je obmedzená len na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Splnený premlčaný dlh nemožno vymáhať späť z dôvodu bezdôvodného obohatenia. Námietku premlčania môže povinný subjekt uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania až do právoplatného skončenia veci. Súd je tiež povinný pri nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy z úradnej povinnosti skúmať, či veriteľovo právo alebo vymáhaná pohľadávka sú premlčané, aj keď túto námietku dlžník nevzniesol. Účelom premlčania je tak jednak stimulovať subjekty k včasnému vykonaniu subjektívnych občianskych práv, jednak zamedziť tomu, aby dlžníci neboli ohľadne svojich povinností vystavení po časovo neurčitú dobu donucujúcemu zákroku zo strany súdov.

Občiansky zákonník rozlišuje všeobecnú premlčaciu dobu a osobitné premlčacie doby. Všeobecná premlčacia doba má subsidiárny charakter a použije sa tam, kde pre konkrétne právo nie je Občianskym zákonníkom alebo iným právnym predpisom ustanovená osobitná premlčacia doba. V prejednávanej veci ide o premlčanie práva na zaplatenie kúpnej ceny s príslušenstvom a na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktoré právo sa premlčí vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka, keďže zákon pre uvedené právo neuvádza osobitnú (kratšiu alebo dlhšiu) premlčaciu dobu. Táto premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať (uplatniť) po prvý raz podaním návrhu na súde. Ak je splnenie dlhu stanovené na presne určenú dobu, tak pre začiatok plynutia premlčacej doby je rozhodný okamih zročnosti dlhu, t. j. deň, keď mal dlžník splniť dlh, resp. začať s jeho plnením (doba splatnosti). Zročnosť dlhu môže byť určená dohodou, právnym predpisom

alebo rozhodnutím príslušného orgánu. V danom prípade nebola medzi účastníkmi dohodnutá splatnosť kúpnej ceny. Ak doba plnenia predávajúceho a kupujúceho nebola, prípadne ani dodatočne, dohodnutá, platí, že sú povinní plniť bez zbytočného, ak to nie je obvyklé v inej dobe. Z tejto zákonnej úpravy vyplýva, že v pochybnostiach sú obe strany povinné plniť svoje vzájomné záväzky z kúpnej zmluvy súčasne. Všeobecne je tiež podľa zvyklostí v praxi obvyklé pri voľbe hotovostného platobného styku zaplatiť kúpnu cenu za tovar, keď predávajúci umožní kupujúcemu nakladať s tovarom (prípadne dokladmi umožňujúcimi nakladať s tovarom), teda pri prevzatí tovaru. Tovar bol odporckyni dodaný pri podpise kúpnej zmluvy dňa 10.11.2009 a vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností tak možno dovodiť, že kúpna cena bola v zmysle ustanovenia § 591 Občianskeho zákonníka splatná v uvedený deň. Splatnosť zmluvnej pokuty bola medzi účastníkmi dohodnutá v zmysle Časti I, bodu 4. Kúpnej zmluvy číslo 29021139 zo dňa 10.11.2009 na deň po porušení zmluvných povinností. Znamená to, že všeobecná trojročná premlčacia doba v prípade kúpnej ceny začala plynúť dňa 10.12.2009 a uplynula dňa 10.12.2012 (pondelok) a v prípade zmluvnej pokuty začala plynúť dňa 11.12.2009 a uplynula dňa 11.12.2012 (utorok). V súdenom prípade si navrhovateľ svoje právo na zaplatenie sumy 238,80 eura s príslušenstvom voči odporckyni uplatnil na súde dňa 17.1.2014, teda zjavne po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Za premlčané považoval súd aj uplatnené úroky z omeškania, keďže tvoria príslušenstvo pohľadávky a sledujú jej osud, z čoho možno usúdiť, že vedľajší úrokový záväzok sa premlčí najneskôr v rovnakej dobe ako hlavný peňažný záväzok.

Vychádzajúc z uvedených skutočností považoval súd nárok navrhovateľa na zaplatenie sumy 238,80 eura s príslušenstvom za premlčaný, nakoľko navrhovateľ podal návrh na súd zjavne po uplynutí trojročnej premlčacej doby až dňa 17.1.2014. Nakoľko súd dospel k záveru, že uplatnený nárok je premlčaný, uprednostňujúc hľadisko procesnej ekonómie bližšie neskúmal ďalej existenciu subjektívneho práva navrhovateľa, keďže premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať v dôsledku zániku vynútiteľnosti subjektívneho práva. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov tak súd považoval nárok navrhovateľa za nedôvodný, a preto ho v celom rozsahu zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, avšak vo veci plne úspešnej odporckyni právo na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko náhradu trov konania výslovne nežiadala, i keď inak by jej na ňu vzniklo právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto

samosudcu rozhodoval senát,

- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,

- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.